

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/384/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112223319
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112223319.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávkvy Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, vo veci žalobcu L. F., R., L. XXX/XX, zast. JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, Michalovce, Námestie osloboditeľov 10 proti žalovanej Slovenská republika, zast. Generálnou prokuratúrou SR, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 24C/243/2012-219 z 5.2.2015 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 100.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 10.2.2012 až do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a konanie v časti o zaplatenie sumy 663,87 eur spolu s prísl. zastavil, priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 6 541,48 eur (trovy právneho zastúpenia), ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Juraja Kusa, advokáta, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení rozsudku o. i. uviedol, čoho sa žalobca sa návrhom doručeným mu 12.9.2012 domáhal, akými skutočnosťami návrh odôvodnil, ako sa k návrhu vyjadril zástupca žalovanej - Generálna prokuratúra SR.

Súd vykonal rozsiahle dokazovanie (výsluchom žalobcu, svedkov a oboznámením listinných dokladov tvoriacich obsah spisu) a na základe týchto dôkazných prostriedkov zistil skutkový stav veci. Z listu právneho zástupcu žalobcu z 5.8.2011 zistil, že žalobca požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len MV SR) o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, že z listu MV SR zo 6.2.2012 súd zistil, že žiadosti žalobcu o náhradu škody nebolo vyhovené z dôvodu, že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia ani k nesprávneho úradnému postupu, že z uznesenia Úradu inšpekčnej služby, Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite MV SR sp.zn. ČTS:UIS-86/KOK-2005 zo 14.12.2005 zistil, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie za pokračujúce trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods.1 písm.a) Tr. zákona a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods.2 Tr. zákona z dôvodu, že ako verejný činiteľ pri výkone služby na OH KPZ Vyšné Nemecké na pracovisku pasovej kontroly pre peších a osobné motorové vozidlá na vstupe z Ukrajiny do SR v rozpore s čl. 8 písm. b) a čl. 12 ods. 1 písm. b) a písm. c) Nariadenia ministra vnútra SR č. 50/2002 o činnosti oddelení hraničnej kontroly Policajného zboru odborov hraničnej a cudzineckej polície, úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru (činy vymenoval), čím porušil svoje povinnosti v zmysle § 48 ods.3 písm. a), písm. g) zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, § 8 ods.1 zák. č. 171/93 Z.z. o Policajnom zboru, s poukazom na čl. 1 a čl. 5 Etického kódexu príslušníka Policajného zboru. Z uznesenia Vojenskej obvodnej

prokuratúry v Prešove č.k. OPv 259/05 z 23.2.2006 zistil, že bola zamietnutá sťažnosť obvineného žalobcu proti vyššie cit. uzneseniu z dôvodu, že sťažnosť nie je dôvodná a uviedol, čo vyplynulo z jeho odôvodnenia. Z obžaloby Vojenskej obvodnej prokuratúry Prešov č.k. OPv 280/08 z 3.6.2010 zistil, že na žalobcu bola podaná obžaloba, že: 1./ 14.10.2005 nevykonával prehliadku nestotožneného občana Ukrajiny vstupujúceho na územie Slovenskej republiky, od ktorého bez existencie zákonného dôvodu prevzal bankovku nezistenej meny a nominálnej hodnoty za jeho rýchle a bezproblémové vybavenie a vstup do Slovenskej republiky a túto si ponechal pre osobnú potrebu, 2./ 14.10.2005 nevykonával prehliadku S. H. C., občana Ukrajiny, vstupujúceho na územie Slovenskej republiky, od ktorého bez existencie zákonného dôvodu prevzal bankovku nezistenej meny a nominálnej hodnoty za jeho rýchle a bezproblémové vybavenie a vstup do Slovenskej republiky a túto si ponechal pre osobnú potrebu, 3./ 16.10.2005 nevykonával prehliadku nestotožneného občana Ukrajiny vstupujúceho na územie Slovenskej republiky, od ktorého bez existencie zákonného dôvodu prevzal alkohol a krabičku cigariet bližšie nestotožnenej značky za jeho rýchle a bezproblémové vybavenie vstupu do Slovenskej republiky a túto si ponechal pre osobnú potrebu, 4./ 19.10.2005 nevykonával prehliadku nestotožneného občana Ukrajiny vstupujúceho na územie Slovenskej republiky, od ktorého bez existencie zákonného dôvodu prevzal kartón cigariet zn. Boss za jeho rýchle a bezproblémové vybavenie a vstup do Slovenskej republiky a túto si ponechal pre osobnú potrebu, a teda, ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť sebe neoprávnený prospech vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu a priamo pre seba prijal úplatok, aby sa zdržal konania tak, že porušil povinnosti vyplývajúce z jeho postavenia, čím spáchal pokračovací trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods.1 písm. a) Tr. zákona účinného do 31.12.2005 a pokračovací trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods.2 Tr. zákona účinného do 31.12.2005 a uviedol, čo vyplynulo z jeho odôvodnenia. Z rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 3T/86/2010-1105 z 28.9.2010 zistil, že žalobca bol spod skutkov obžaloby pre vyššie uvedené pokračovacie trestné činy oslobodený, nakoľko nebolo dokázané, že skutky, pre ktoré bol obžalovaný stíhaný, sa stali a uviedol, čo vyplynulo z jeho odôvodnenia. Z personálneho rozkazu ministra vnútra SR č. 730 z 22.12.2005 zistil, že žalobca, v hodnosti podpráporčík, v stálej štátnej službe, vo funkcii staršieho referenta oddelenia hraničnej kontroly PZ Vyšné Nemecké, Odboru hraničnej polície Sobrance, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, bol podľa § 192 ods.1 písm. e) zák. č. 73/1998 Z.z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, s tým, že jeho služobný pomer končí dňom doručenia tohto rozhodnutia, že mu bolo odňaté identifikačné číslo, že k prepusteniu zo služobného pomeru došlo z dôvodov, ktoré sú totožné s uznesením o vznesení obvinenia, resp. s obžalobou. Z odôvodnenia personálneho rozkazu ďalej vyplýva, že skutkový stav bol zistený a preukázaný šetrením nadriadeného, ktorý ako dôkazy použil najmä výsledky šetrenia Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite, Úradu inšpekčnej služby PZ MV SR, vedeného pod ČTS: UIS 86/KOK-2005 na základe nahliadnutia do tohto spisu. V rozkaze je konštatované, že žalobca svojím konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom spočívajúcim v tom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom PZ, keď zneužil svoje služobné postavenie, prevzal a ponechal si v tomto rozhodnutí uvedené veci a to aj napriek tomu, že na takéto prijatie nemal žiaden právny dôvod a tieto skutočnosti bezodkladne neoznámil príslušnému orgánu, ako aj tým, že nevykonával štátnu službu riadne, keď si neplnil úlohy na úseku svojho služobného zaradenia uložené mu zákonom, nariadením nadriadeného a Etickým kódexom príslušníka PZ, nezdržal sa konania, ktoré viedlo k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami a ktoré mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru a ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu, že ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, predovšetkým záujmu na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi PZ, na ich čestnosti a na upevňovaní dôvery občanov v tento zbor. Bolo by v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý vzatím v rozhodnutí uvedených vecí ohrozil aj svoju nestrannosť z hľadiska výkonu svojej budúcej služobnej činnosti pri ochrane vonkajšej štátnej hranice Slovenskej republiky a Európskej únie. Z rozhodnutia Ministerstva vnútra SR č. KM-15/PK-2006 zo 6.3.2006 zistil, že rozklad žalobcu, podaný voči vyššie citovanému personálnemu rozkazu, bol zamietnutý ako nedôvodný a personálny rozkaz bol potvrdený. Žalobca v rozklade proti personálnemu rozkazu uviedol, že s prepustením zo služobného pomeru nesúhlasí, pretože doposiaľ nebol právoplatne odsúdený a v tomto prípade platí aj pre príslušníka PZ prezumpcia nevinu. Ďalej uviedol, čo zistil z denníka Zemplínsky denník Korzár č. 15 bol 19.1.2007 uverejnený článok pod titulom „Skorumpovaných policajtov môže usvedčiť Ukrajinci“, s podtitulom „Zo sedemnástich obvinených policajtov nebol ani po vyše roku nikto obžalovaný“. Uviedol, čo vypovedal žalobca, svedkyňa C. F., matka žalobcu, svedok H. F., brat žalobcu, svedkyňa L. R., sestra matky žalobcu svedok D. E., svedok Y. G. svedok E. S., svedok A.. O. G.Í., svedok V. E.. Z rozsudku Okresného súdu

Michalovce č.k. 7C/66/2011-129 z 30.1.2013 zistil, že vo veci žalobcu Z. L. proti štátu, zastúpenému Ministerstvom vnútra SR, zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2 104,44 eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní a sumu 60 000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a citoval z odôvodnenia rozsudku. Citoval znenie § 27 ods.1, § 1 písm. a), b), c), § 2 písm. a), b), § 3 ods.1,2, § 5 ods.1, § 6 ods.1, § 15 ods.1,2, § 16 ods.1,4 zák. č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1.7.2004 (článok VI zákona).

Konštatoval, že v predmetnej veci sa žalobca domáhal náhrady škody (nemajetkovej ujmy) spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením Úradu inšpekčnej služby, Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite MV SR sp.zn. ČTS:UIS-86/KOK-2005 zo 14.12.2005, ktorým bolo začaté trestné stíhanie voči nemu, ktorý bol obvinený za pokračujúce trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods.1 písm.a) Tr. zákona a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods.2 Tr. zákona. Vzhľadom „k tomu“, že citované rozhodnutie bolo vydané po účinnosti zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (1.7.2004), vychádzajúc z prechodného § 27 ods.1 cit. zák., po právnej stránke predmetnú vec posúdil podľa tohto zákona.

Uviedol, že základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú: 1. existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

Nezákonné rozhodnutie - stotožnil sa s argumentáciou žalobcu, že vynesenie oslobodzujúceho rozsudku má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie § 6 ods.1 cit. zák.. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou. Toto uznesenie považoval za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené; spáchanie skutkov, z ktorých bol obvinený, nebolo preukázané, preto bol spod obžaloby oslobodený. Keďže toto uznesenie nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 4 ods.1 citovaného zákona, bolo potrebné zaoberať sa otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska § 6 cit. zák. rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť, že pri posudzovaní uvedenej otázky treba vziať do úvahy, že po oslobodení spod obžaloby neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo z hľadiska trestného konania je to už bezpredmetné. Záporná odpoveď na položenú otázku by nezodpovedala zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v citovanom zákone. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú. Vyššie uvedený výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Skutočnosť, že nedošlo (resp. objektívne nemohlo dôjsť) k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Zhrnúc uvedené súd konštatoval, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu.

Konštatoval, že v danom prípade bola medzi účastníkmi konania spornou otázkou orgánu, príslušného konať v mene štátu, že vzhľadom na dikciu § 4 ods.1 zák. č.514/2003 Z.z., ktoré diferencuje viacero orgánov konajúcich v mene štátu, sa preto primárne zaoberal otázkou, či v danom prípade je orgánom konajúcim v mene štátu Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR alebo Ministerstvo spravodlivosti SR. Citoval § 4 ods.1 písm.a), b), f) a považoval za potrebné uviesť, že cit. novela zákona č.514/2003 Z.z. vo vzťahu k § 4 ods.1 rieši procesné zastúpenie štátu. Ide teda o procesnoprávny predpis, ktorý sa na konanie spravidla aplikuje v aktuálnom znení, počnúc jeho účinnosťou, že predmetná novela neobsahuje intertemporálne ustanovenia, ktoré slúžia k tomu, aby ozrejmili vzťah novely na konania začaté (a neskončené) pred jej účinnosťou, čo znamená, že súd je povinný aplikovať ustanovenia tejto novely aj na konania, ktoré sa začali pred jej účinnosťou. Na tomto závere nič nemení

ani to, že účastník konania podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na inom orgáne, resp. že spočiatku konal s iným orgánom, ktorý bol v tom čase orgánom oprávneným podľa zákona konať za štát. Uviedol, že voči uzneseniu Úradu inšpekčnej služby, Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite MV SR sp.zn. ČTS:UIS-86/KOK-2005 zo 14.12.2005, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie, žalobca podal sťažnosť, ktorá bola uznesením Vojenskej obvodnej prokuratúry v Prešove č.k. OPv 259/05 z 23.2.2006 zamietnutá. Následne prokurátor 3.6.2010 na žalobcu podal obžalobu pod č.k. OPv 280/08 a rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 3T 86/2010-1105 z 28.9.2010 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokuratúra z dôvodu, že skutky, pre ktoré bol obžalovaný, sa nestali. Zhrnúc vyššie uvedený chronologický postup v trestnom konaní je zrejmé, že podmienky podľa § 4 ods.1 písm.a), b) cit. zák. neboli naplnené. Škoda nevznikla v súvislosti s rozhodnutím súdu (písm.a), preto orgánom konajúcim v mene štátu nie je Ministerstvo spravodlivosti. Ministerstvo vnútra by bolo týmto orgánom len vtedy, ak by prokurátor nezamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru a nepodal by obžalobu (písm.b). V danom prípade síce uznesenie o vznesení obvinenia vydal vyšetrovateľ Policajného zboru, avšak prokurátor sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zamietol a podal obžalobu. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že orgánom konajúcim v mene štátu podľa vyššie citovanej novely nie je Ministerstvo spravodlivosti SR, ani Ministerstvo vnútra SR, ale Generálna prokuratúra SR(písm.f).

K škode citoval znenie § 17 ods.1,2,3 zák. č.514/2003 Z.z., § 244, § 245 ods.1,2, § 248 zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, § 33 ods.1 písm. a), ods.2, § 60 ods.1, § 35 ods.1 písm.a) zák. č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a uviedol, že pri posudzovaní existencie škody vo forme nemajetkovej ujmy v danej veci vychádzal z nasledovných princípov: Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu má spočívať v tom, aby každá škoda spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu, bola primerane odčinená, § 17 ods.2 zák. č.514/2003 Z.z. zakladá nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy a to bez ohľadu na to, či zároveň vznikla škoda (skutočná škoda či ušlý zisk). Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením, hoci bolo predpokladané) a vedľa nepriaznivých dôsledkov vyvolaných neprimeranou dĺžkou súdneho konania, môže zahŕňať aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia, najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, t.j. kedy dostačujúcim prostriedkom nápravy by nebolo len obyčajné konštatovanie porušenia práva.

Konštatoval, že je nepochybné, že trestné stíhanie fyzickej osoby, najmä ak je obvinená zo závažného trestného činu, predstavuje závažný zásah do osobnostných práv fyzickej osoby chránených ustanovením § 11 Obč. zákonníka. Každé trestné stíhanie predstavuje obmedzenie súhrnu osobnostných práv vymenovaných v článku 10 Listiny základných práv a slobôd a to napriek tomu, že vo všeobecnosti platí, že takéto obmedzenie je legitimované verejným záujmom na ochrane spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti. Súdna judikatúra už viackrát vyslovila názor, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dôsledky pre osobný život a životný osud jednotlivca. Na tohto je okamihom oslobodenia spod obžaloby síce potrebné pozerať ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Trestné stíhanie tak zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a rovnako ako porušenie práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 8 ods.1 Listiny základných práv a slobôd je spôsobilé obmedziť či porušiť právo jednotlivca na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti osobnej cti a dobrej povesti tak, ako je garantované v čl. 10 Listiny. Definoval pojem ľudská dôstojnosť a uviedol, že v demokratickom a právnom štáte nemôže nastať situácia, kedy sa voči určitej osobe vedie viac ako štyri roky trestné stíhanie (aj v konaní pred súdom), kedy je takáto osoba vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní (ako osoba podozrivá, obvinená a následne obžalovaná z trestného činu), toto sa skončí oslobodzujúcim rozsudkom z dôvodu, že skutok sa nestal, že osoba skutok nespáchala, prípadne, že skutok nebol trestným činom, pričom takejto osobe, napriek tomu, že bola po celú uvedenú dobu vystavená stresu, úzkosti a frustrácii, nebude priznané odškodnenie nemajetkovej ujmy.

Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, čo znamená primerané, s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne a tým účinné vyváženie a zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčísliť, namiesto nej je možné len poskytnutie zadostučinenia, že pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti,

treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Kritériá, na ktoré má súd prihliadať pri určení výšky peňažnej náhrady, sú ustanovené v § 17 ods.3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Prihliadať má najmä na dopad nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného nepriaznivost' jeho vplyvu na povest' poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné. Je potrebné brať do úvahy aj závažnosť sporu pre účastníka samotného, či išlo o záležitosti osobného stavu alebo rodinnoprávne, prípadne pracovnoprávne.

Uzavrel, že vyhodnotením vykonaného dokazovania v predmetnej veci dospel k nespornému záveru, že v dôsledku trestného stíhania došlo k negatívnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu na ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, že pri posudzovaní miery, akou bola v dôsledku trestného stíhania znížená dôstojnosť a vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, vychádzal z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom prostredí žalobcu. Táto reakcia bola zrejmá z výpovedí žalobcu, jeho blízkych rodinných príslušníkov (matka, brat, sestra jeho matky), z výpovedí priateľov resp. známych (svedkovia E., G., S., G., E.), C. C. B. Y. E. F. B. J. (G., E.). Vo vzťahu k osobe žalobcu, jeho dovtedajšieho života a zmenám v dôsledku danej kauzy všetci zhodne uviedli, že žalobca bol veselý, spoločenský, obľúbený v kolektíve, považovali ho za dobrého, poctivého a čestného človeka, ktorého si všetci vážili a rešpektovali ho a to aj v súvislosti s policajným vzdelaním, ktoré dosiahol a výkonom funkcie policajta. Po prepuknutí predmetnej kauzy (vznesení obvinenia) sa ho ľudia stránili, známi a priatelia sa s ním prestali stýkať; viacerí svedkovia uviedli, že mali obavu, aby ich osoba nebola spájaná s osobou žalobcu. Žalobca požíval už len povest' úplatkára a zlodēja, skorumpovaného policajta, zločinca a to nielen v období trvania trestného stíhania; tento stav pretrváva doposiaľ, napriek oslobodzujúcemu rozsudku. K náprave vzťahov medzi žalobcom a jeho priateľmi a známymi, s ktorými sa pred kauzou intenzívne stýkal, doteraz nedošlo. Svedkovia - priatelia žalobcu zhodne uviedli, že vzťahy sa narušili v takej miere, že k obnoveniu pôvodnej kvality vzťahov dôjsť nemohlo, na viac, každý z nich napriek oslobodzujúcemu rozsudku vyslovil pochybnosti o nevine žalobcu. K zmene došlo aj v správaní samotného žalobcu, ktorý sa stal nervóznym, utiahol sa do seba, tiež sa stránil ľudí a začal vo väčšej miere požívať alkohol. V tejto súvislosti je potrebné poukázať dobu trestného stíhania 4 rokov a 10 mesiacov, kedy sa musel zúčastňovať na úkonoch v prípravnom konaní, výsluchoch pred vyšetrovateľom, neskôr na hlavnom pojednávaní v konaní pred súdom, ktoré spolu s hrozbou vysokého trestu nepochybne negatívne pôsobili na jeho psychický stav. Za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa hrozí trest odňatia slobody v trvaní od 6 mesiacov do 3 rokov a za trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody hrozí trest odňatia slobody od 3 do 8 rokov. Čo sa týka vplyvu na rodinný život, z výpovede matky, brata a tety žalobcu je zrejmé, že kauza mala zásadný vplyv na ich vzájomné vzťahy, rodičia kauzu veľmi ťažko znášali, k žalobcovi pociťovali hnev a vo vzťahu k ostatným hanbu, rodinní príslušníci, s ktorými sa predtým intenzívne stýkali, ich prestali navštevovať a aj oni boli vystavení verejnej mienke, ohováraniu, podpichovaniu a posmeškom. Rodičia žalobcu uverili, že žalobca je vinný a otec žalobcu doposiaľ pochybuje o jeho nevine a nazýva ho kriminálnikom. Viacerí svedkovia tiež zhodne uviedli, že kauza mala vplyv aj na vzťah medzi žalobcom a jeho priateľkou, ktorá ho po tejto kauze opustila. Čo sa týka profesijnej sféry, z výpovede svedka G., kolegu žalobcu, vyplynulo, že aj medzi kolegami policajtmi prevládal názor, že obvinenie je dôvodné, kauza bola dlhodobou témou porád v práci, ľudia ho pokladali za skorumpovaného kriminálnika, ktorý si nahonobil majetok. Ďalší kolega žalobcu, patriaci medzi spoluobvinených uviedol, že samotní obvinení policajti upustili od všetkých aj vzájomných kontaktov a uzavreli sa do seba. Žalobca rád chodil do spoločnosti, zahrať si futbal, na plaváreň; tieto aktivity po prepuknutí kauzy prestal vykonávať. Čo sa týka profesijnej oblasti, mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že žalobca po absolvovaní štúdia na policajnej škole v Holešove nastúpil do výkonu funkcie policajta dňa 1.1.1999. V čase začatia trestného stíhania pracoval v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta oddelenia hraničnej kontroly PZ Vyšné Nemecké, Odboru hraničnej polície Sobrance, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a mal hodnosť podpráporčíka. Počas výkonu funkcie bol šesťkrát odmenený, disciplinárne trestaný nebol. Bezprostredne po začatí trestného stíhania bol personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 730 z 22.12.2005 prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru; bolo mu odňaté identifikačné číslo. K prepusteniu zo služobného pomeru došlo z dôvodov, ktoré sú totožné so skutkami, uvedenými v uznesení o vznesení obvinenia, resp. v obžalobe. Z odôvodnenia personálneho rozkazu je zrejmé, že podkladom pre rozhodnutie o prepustení žalobcu boli práve len výsledky šetrenia, vyplývajúce z vyšetrovania, v rámci ktorého bolo vznesené voči žalobcovi obvinenie

zo spáchania uvedených skutkov. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca učinil všetky dostupné kroky na zvrátenie účinkov personálneho rozkazu; využil opravný prostriedok proti rozhodnutiu ministra podľa § 244 zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru - rozklad, ktorý však bol rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č. KM-15/PK-2006 z 6.3.2006 zamietnutý ako nedôvodný. Vydanie oslobodzujúceho rozsudku nepochybne pre žalobcu predstavovalo dôvod pre obnovu konania v zmysle § 245 ods.1 cit. zákona; žalobca túto skutočnosť objektívne, bez svojej viny v konaní o prepustení zo služobného pomeru nemohol uplatniť a ktorá mohla mať podstatný vplyv na rozhodnutie (personálny rozkaz ministra). V čase, kedy oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť, však uplynula trojročná objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu v zmysle ust. § 245 ods.2 cit. zákona a teda, žalobca sa touto cestou nemohol domôcť reparácie rozhodnutia. Žalobca sa neúspešne domáhal aj preskúmania právoplatného rozhodnutia ministerstva vnútra na súde podľa § 248 cit. zákona. Z výpovedí žalobcu ako aj svedkov ďalej nesporne vyplynulo, že žalobca sa po strate zamestnania nevedel po pracovnej stránke uplatniť; iným vzdelaním, ako policajným, nedisponoval. Pre povesť, ktorú požíval v dôsledku predmetnej kauzy, ho nikto nechcel zamestnať. Z tohto dôvodu za prácou vycestoval do zahraničia, kde pracoval ako nekvalifikovaná pomocná sila, robotník. Po návrate zo zahraničia daná situácia v podstate pretrváva; v súčasnosti žalobca pracuje ako taxikár. Funkcia policajta je v prostredí miesta bydliska žalobcu na spoločenskom rebríčku vnímaná vysoko, ako vážna a lukratívna pozícia. Žalobca po prepustení z funkcie policajta stratil nielen pravidelný mesačný príjem vo forme mzdy, ale aj ďalšie sociálne výhody spojené s výkonom tejto funkcie. Za predpokladu, že by nedošlo k prepusteniu žalobcu zo služobného pomeru a teda, nebyť nezákonného rozhodnutia, za normálneho chodu vecí, t.j. pri riadnom pokračovaní vo výkone funkcie policajta, by žalobca od januára 2006 až doposiaľ (9 rokov) mohol získať príjem vo forme mzdy vo výške cca 1 620 000 Sk (53 774,15 eur). Uvedený výpočet pritom vychádza z výšky mesačného platu žalobcu, ktorý dosahoval pred prepustením; je však pravdepodobné, že výška jeho platu by pribúdaním rokov vo výkone služby narastala. Strata sociálnych výhod žalobcu sa prejavuje najmä v tzv. odchodnom, ktoré podľa § 35 ods.1 písm.a) zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov nepatrí policajtovi, ktorého služobný pomer sa skončil prepustením z dôvodu porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. V danom prípade je z Personálneho rozkazu ministra vnútra SR č. 730 z 22.12.2005 zrejme, že služobný pomer žalobcu sa skončil práve z dôvodu, pri ktorom zákon vylučuje vznik nároku na odchodné. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na výšku odchodného podľa § 33 ods.2 citovaného zákona, ktorá predstavuje nezanedbateľný majetkový prospech; za splnenia zákonom stanovených podmienok jeho výška môže byť až deväťnásobok priemerného mesačného služobného platu. Výška priemerného mesačného služobného platu žalobcu v období, predchádzajúcom jeho prepusteniu zo služobného pomeru, bola cca 15 000,-Sk; výška odchodného teda predstavuje cca 135 000,-Sk (4 481,18 eur).

Zhrnúc uvedené, konštatoval, že v posudzovanej veci sa zníženie spoločenského postavenia žalobcu prejavilo navonok v pochybnostiach verejnosti a jeho kolegov v práci, vo vzťahu k jeho odbornosti vykonávať funkciu policajta, k jeho čestnosti a neúplatnosti, v ich viere v jeho údajné protispoločenské správanie, vo vzniku uštipačných narážok zo strany verejnosti, známych, aj kolegov, ktorým musel čeliť a všeobecne, vo vzniku jemu spoločensky neprijemných situácií v rodinnom i spoločenskom živote tým, že po dobu takmer piatich rokov bol vystavený z dôvodu vedenia trestného konania stresu, úzkosti a frustrácii, keďže prišiel o svoje zamestnanie, čo sa nepochybne prejavilo na jeho finančnej situácii, nakoľko sa nevedel zamestnať na pozícii zodpovedajúcej jeho vzdelaniu a skúsenostiam, v dôsledku čoho sa uzavrel a odmietal komunikovať s okolím, predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu - občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti a najmä jeho profesijnej činnosti, nakoľko bol v rozpore so skutočnosťou označený za páchatela protiprávnej činnosti závažného charakteru, ktorá je všeobecne považovaná za protispoločenskú a nemorálnu a ako taká je spoločnosťou odsudzovaná. Problematika páchania trestnej činnosti spočívajúcej v prijímaní úplatkov a inej nenáležitej výhody (korupcie) a zneužívania právomoci verejného činiteľa v orgánoch verejnej moci, je z dôvodu spoločenskej závažnosti podrobená mimoriadne negatívne a citlivému spoločenskému vnímaniu. V danom prípade je tento následok o to intenzívnejší, že žalobca žije v malom meste, v osobitom regióne, v ktorom sa ľudia navzájom dobre poznajú, v prostredí, kde je nízka anonymita, čo znamená, že informácie o žalobcovi neostali len v obmedzenom okruhu rodiny a priateľov žalobcu; osoba žalobcu sa stala objektom posudzovania v okruhu širšej verejnosti. Trestná vec žalobcu teda bola podrobená verejnej mienke a aj keď bolo neskôr zverejnené, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, jeho meno ostalo poškrvnené a množstvo ľudí z rôznych oblastí života, či už verejného, pracovného alebo rodinného, má o ňom dodnes pochybnosti. Ďalšou veľmi významnou skutočnosťou, ktorá výrazne ovplyvnila následky súvisiace s trestným stíhaním, bola medializácia celého prípadu. Ako to vyplynulo z výpovede žalobcu a

všetkých svedkov, ako aj z denníku Korzár z 19.1.2007, prípad bol viac krát medializovaný v novinách, ako aj v televízii Markíza v hlavných televíznych správach. Konanie žalobcu bolo v médiách opísané v podstate ako nesporná vec, t.j. že patrí medzi skorumpovaných policajtov, ktorí v službe brali úplatky za bezproblémové prepúšťanie cestujúcich atď. Svedkovia, vypočutí v tomto konaní uviedli, že práve pod vplyvom toho, ako bola vec medializovaná (v denníkoch, televízii) a uviedol spôsob medializácie. Celá verejnosť, známi a rodinní príslušníci žalobcu spájali jeho meno s korupciou, s bráním úplatkov a pozerali na neho ako na policajta, ktorý si nahonobil majetok z nečestných zdrojov. Aj uvedené nepochybne podporuje fakt, že najnebezpečnejšie sú zásahy do osobnostných práv, ku ktorým dôjde cez médiá. Situácia, súvisiaca s trestným stíhaním žalobcu za údajnú protispoločenskú činnosť, postihla celú jeho rodinu najmä po psychickej stránke a žalobcu aj po stránke finančnej, keďže bol nútený opustiť policajný zbor, v ktorom odsľúžil 6 rokov, počas ktorých nebol ani len disciplinárne stíhaný. V očiach kolegov, rodiny a verejnosti bol považovaný za slušného človeka a odmietanie jednotlivých zamestnávateľov zamestnať ho z dôvodu, že je voči nemu vedené trestné stíhanie, nepochybne museli zanechať na jeho psychike stopy. Bol nútený pracovať za nízku mzdu a to v odvetví, ktoré jeho vzdelaniu nezodpovedalo. Dôležitou skutočnosťou bolo aj to, že v dôsledku predčasného odchodu od polície utrpel stratu na zárobku ako aj na ďalších sociálnych výhodách príslušníkov polície - na odchodnom, aj na výsluhovom dôchodku. Žalobca stratil zamestnanie, na ktoré sa pripravoval štúdiom, pričom vyštudoval len v tejto oblasti (odbornosti). Stratil ho v mladom veku 28 rokov, po 6 rokoch výkonu funkcie, teda v čase, ku ktorému sa obvykle viaže čas odpútavania detí od rodičov, ich osamostatňovanie, s čím je spojené aj uspokojenie bytovej otázky. Ako to vyplynulo z dokazovania, počas výkonu funkcie policajta žalobca býval u rodičov a z pravidelného príjmu si mohol šetriť na vlastný byt. Túto možnosť stratil a doposiaľ býva u rodičov.

Nemajetková ujma, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku trestného stíhania, netrvala „len“ po dobu takmer piatich rokov od vznesenia obvinenia do vynesenia oslobodzujúceho rozsudku, ale vo svojej podstate pretrváva aj naďalej, či už v súkromnom alebo profesijnom živote a nie je možné odstrániť ju inak, ako priznaním zadosťučinenia vo forme finančnej náhrady; žalobcovi doposiaľ nikto neposkytol ani len morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia sa. Vzhľadom na uvedené súd uzavrel, že priznanie peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcu vo výške 100.000 eur je primerané. Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva). V danom prípade žalobca poukázal na viaceré prípady právoplatne skončených vecí, kedy z dôvodu nezákonného trestného stíhania bola poškodeným priznaná nemajetková ujma, Pri úvahe nad primeranosťou výšky náhrady za nemajetkovú ujmu prihliadal aj na rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 7C/66/2011-129 zo 30.1.2013, ktorým bola Z. L. priznaná suma 60 000 eur, že z jeho odôvodnenia je zrejماً totožnosť resp. podobnosť skutkových okolností, ktoré boli v oboch prípadoch predmetom posudzovania. Aj v prípade Z..L.Á. došlo 14.12.2005 k vzneseniu obvinenia pre rovnaké trestné činy a 22.12.2005 k jeho prepusteniu zo služobného pomeru. Trestné stíhanie bolo zastavené prokuratúrou 2.6.2009 z dôvodu, že skutok sa nestal. Čo sa týka následkov, u Z..L.F. bolo rovnako poukázané na stratu zamestnania, zdroja príjmu, sťažnú možnosť pracovného uplatnenia, zhoršenie zdravotného stavu, obmedzenie výkonu poľovného práva a negatívnu povesť v mieste bydliska. Z uvedeného je zrejmé, že na rozdiel od žalobcu, sa trestná vec Z..L.F. nedostala na súd a bola prokurátorom zastavená ešte v prípravnom konaní, teda skôr, po 3 a pol rokoch po vznesení obvinenia. Žalobca bol vystavený tlaku trestného stíhania aj v štádiu po podaní obžaloby a v konaní pred súdom, teda podstatne dlhšiu dobu, lebo oslobodzujúci rozsudok bol vydaný až 14.10.2010. Rozdiel v porovnávaných prípadoch je aj v tom, že Z..L.Á.F. bol v čase prepustenia zo služobného pomeru vo veku blízkom odchodu do dôchodku, čo má nepochybne vplyv na posúdenie rozsahu majetkovej ujmy. Aj vzhľadom na vyššie uvedené, pokiaľ suma priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v prípade Z..L.F. predstavuje 60 000 eur, mal za to, že priznanie sumy 100.000 eur žalobcovi, je adekvátne.

Príčinnej súvislosť vysvetlil tak, že všetky uvedené následky, predstavujúce nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, že vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je priamy, bezprostredný; nebyť začatia trestného stíhania, tieto následky by nenastali.

K námietke žalovanej, že pri posudzovaní odškodnenia v rámci tohto konania by sa nemalo prihliadať na to, či v rámci trestného konania vznikli prietahy, ďalej na to, že medializáciou prípadu zasiahli do osobnostných práv žalobcu tretie subjekty, voči ktorým si žalobca mohol uplatniť právo na ochranu osobnosti a tiež, že by odškodnenie nemalo nahrádzať škodu spôsobenú nezákonnosťou rozhodnutí vydaných inými orgánmi, v danom prípade personálnym rozkazom, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru, uviedol, že v danom prípade ide o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, nie nesprávnym úradným postupom, ktorý podľa ustálenej judikatúry zahŕňa aj prietahy v konaní, že s uvedenou otázkou v tomto konaní sa vôbec nezaoberal, ani ju nijak nehodnotil, že pokiaľ rozsudku

poukazoval na dĺžku trestného stíhania, učinil tak nie preto, že by hodnotil, že v trestnom konaní došlo k prieťahom, ale preto, aby hodnotil vplyv trestného stíhania na život žalobcu aj v kontexte s jeho dĺžkou. K medializácii prípadu uviedol, že žalobca netvrdil, že médiá, ktoré zverejnili tento prípad, tak učinili v rozpore s tlačovým zákonom, alebo, že by pri medializácii boli použité nepravdivé, alebo pravdu skresľujúce skutočnosti, ktoré by zakladali jeho nárok na ochranu voči týmto subjektom. Napokon, aj z článku Korzár je zrejmé, že verejnosti boli oznámené len informácie týkajúce sa začatia trestného stíhania a o jeho pokračovaní, čo v kontexte s právom na slobodu prejavu a šírenie informácií, zákon sám osebe nezakazuje. Pokiaľ súd poukazoval na medializáciu prípadu, opätovne len vo vzťahu k hodnoteniu reakcie ľudí z bezprostredného aj širšieho okolia na osobu žalobcu. Napokon, medializácia prípadu je dôsledkom začatia trestného stíhania. K medializácii v danej forme a rozsahu - uverejnenie obrazového záznamu zo zadržania obvinených, údaje o tom, kto a ako dlho pripravoval zásah, ďalej, že polícia má k dispozícii obrazové a zvukové záznamy, by nedošlo bez informácií, ktoré boli médiám poskytnuté zo strany polície. K personálneho rozkazu uviedol, že nehodnotil a ani nemôže vyhodnotiť tento akt ako nezákonný. Personálny rozkaz je právoplatný, nebol zrušený a ani inak nebola vyslovená jeho nezákonnosť. Opätovne, naň prihladal v tomto konaní len ako na dôsledok začatia trestného stíhania a s tým spojené následky v osobnom i pracovnom živote žalobcu.

S námietkou žalovanej, že výška náhrady nemajetkovej ujmy je v súčasnosti zákonom limitovaná, že žalobca si uplatnil náhradu nad zákonom stanovený limit, ktorý nemôže prekročiť, sa vyporiadal a s poukazom na § 17 ods.4 zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení zákona č.412/2012 Z.z., konštatoval, že cit. zákon predstavuje hmotnoprávny, nie procesnoprávny predpis. Je teda irelevantné, že v čase rozhodovania súdu, bolo dotknuté ustanovenie účinné, že základným kritériom pre rozlíšenie adekvátnej právnej úpravy, ktorú je potrebné aplikovať vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, konkrétne za škodu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami, je okamih vydania nezákonného rozhodnutia. Uvedené nesporne vyplýva z prechodného ustanovenia § 27 ods.1 zákona č.514/2003 Z.z., podľa ktorého sa posudzovanie nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, t.j. od 1.7.2004, riadi týmto zákonom. Zákon č. 412/2012 Z.z., ktorý novelizoval zákon č.514/2003 Z.z. a v § 17 ods.4 stanovil maximálnu výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, nadobudol účinnosť 1.1.2013. Do účinnosti citovanej novely, t.j. do 31.12.2012 zákon nestanovil pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy žiaden limit. Poukázal na V. časť zákona č.514/2003 Z.z. (Prechodné a záverečné ustanovenia), z ktorej je zrejmé, že vo vzťahu k novele zákona č.412/2012 Z.z. absentujú prechodné ustanovenia, že pravidlá postupu pri použití príslušnej právnej normy sú preto jednoznačne vymedzené v nižšie uvedenej právnej teórii, ako aj v platných ústavných princípoch. Ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach vyslovil, že v našom ústavnom poriadku sa uplatňuje zásada "lex retro non agit" (teda "zákaz spätnej účinnosti zákona"), definoval pojmy pravá retroaktivita a nepravá retroaktivita a zhrnul, že vo vzťahu k novele zákona č.412/2012 Z.z. absentujú prechodné ustanovenia a teda, neexistuje žiadne ustanovenie, ktoré by určovalo povinnosť použiť § 17 ods.4, zavedené citovanou novelou, aj na prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred účinnosťou tohto zákona, platí princíp nepravej retroaktivity, kedy vznik právnych vzťahov, existujúcich pred nadobudnutím účinnosti novej právnej normy a právne nároky, ktoré z týchto vzťahov vznikli, sa riadia predchádzajúcou právnou normou. Uvedený záver korešponduje aj so zmyslom všeobecného prechodného § 27 ods.1 citovaného zákona, podľa ktorého sa celý nárok na náhradu škody, vrátane všetkých súvisiacich otázok a teda, vrátane výšky náhrady za nemajetkovú ujmu, posudzuje podľa zákona, účinného v čase vydania nezákonného rozhodnutia, že v danom prípade bolo nezákonné rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia) vydané 14.12.2005, teda v čase účinnosti zákona č.514/2003 Z.z., v znení pred jeho novelizáciou zákonom č.412/2012 Z.z.. Aplikácia § 17 ods.4, zavedená citovanou novelou, preto v danej veci nie je prípustná a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nad limit stanovený citovanou novelou, je v danom prípade v súlade so zákonom.

Žalobca si okrem istiny uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 9,5 % ročne počnúc od 10.2.2012 až do zaplatenia. Citujúc znenie § 16 ods.4 zák. č.514/2003 Z.z., § 517 ods.1 veta prvá, odsek 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.1.2009, uviedol, že omeškanie sa odvíja od splatnosti dlhu. Pri nároku na náhradu škody podľa zákona č.514/2003 Z.z. je pri určovaní splatnosti náhrady škody potrebné vychádzať z § 16 ods.4, podľa ktorého lehota omeškania začína plynúť najskôr dňom oznámenia, že nárok poškodeného nebude uspokojený, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku listom z 5.8.2011. Skutočnosť, že táto žiadosť bola adresovaná Ministerstvu vnútra SR a v tomto konaní vzhľadom na zmenu právnej úpravy za príslušný orgán konajúci za štát určil Generálnu prokuratúru SR, na

účinky podanej žiadosti nemá vplyv. Šesťmesačná zákonom stanovená lehota na prerokovanie žiadosti uplynula 9.2.2012. Uvedené vyplýva z odpovede Ministerstva vnútra SR zo 6.2.2012. K uspokojeniu nároku žalobcu nedošlo a žalovaná sa dňom, nasledujúcim po uplynutí šesťmesačnej lehoty, t.j. 10.2.2012 dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu. Pokiaľ sa teda žalobca domáhal priznania úrokov z omeškania od 10.2.2012, jeho nárok je dôvodný. Výšku úrokov z omeškania určil podľa vyššie cit. § 3 nar. vlády SR č.87/1995 Z.z.. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 1,5 % ročne; po zvýšení o osem perc. bodov výška úrokov z omeškania činí 9,5 % ročne.

Konštatoval, že konanie v časti o zaplatenie sumy 663,87 eur zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu podľa § 96 ods.1,2,3 O.s.p.

O trovách rozhodol podľa § 142 ods.3 O.s.p., uviedol, že žalobca mal v konaní takmer plný úspech; vychádzajúc z výšky uplatnenej istiny je zrejmé, že neúspech mal len v pomerne nepatrnej časti návrhu (t.j. v časti, v ktorej vzal návrh späť - procesné zavinenie podľa § 146 ods.2 veta prvá O.s.p.). Preto mu patrí právo na plnú náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie svojho práva proti žalovanému. Jeho trovy spočívajú v trovách právneho zastúpenia, keďže bol zastúpený v tomto konaní advokátom, ako aj v preddavku, ktorý zložil na trovy vo výške 5.033,19 eur. Právny zástupca si uplatnil trovy vo výške 11 574,67 eur. Trovy právneho zastúpenia vyčíslil podľa § 10 ods.1, § 14 ods.1, § 16 ods.3 a § 18 ods.3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších právnych predpisov. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci, ktorou je výška priznanej pohľadávky, predstavuje 625,73 eur a úkony vymenoval, celkovo odmena činí 5.631,57 eur. Spolu tarifná odmena s režijným paušálom predstavuje 5.702,78 eur. (Citoval znenie § 15, § 16 ods.4 cit.vyhlášky, § 73 ods.1,2, § 74 zákona č.543/2005 Z.z. (Spravovací poriadok pre súdy), § 7 ods.1,2,4,5 zák. č.283/2002 Z.z. o cestovných náhradách. V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami patrí právnenému zástupcovi aj nárok na cestovné náklady, vynaložené v súvislosti s cestou z miesta svojho sídla (Michalovce) do miesta pojednávania, konaného v Košiciach 31.10.2013, 14.4.2014, 29.9.2014 a 5.2.2015 a späť do miesta svojho sídla. Cestovné zahŕňa dva druhy náhrad a to tzv. základnú náhradu za každý 1km jazdy a náhradu za spotrebované pohonné látky. Sadzba základnej náhrady v zmysle § 1 písm.b/ Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č.632/2008 Z.z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách, ktoré nadobudlo účinnosť 1.1.2009, v čase vykonania cesty činila 0,183 EUR za 1 km cesty. Vzdialenosť z Michaloviec do Košíc a späť činí 124 km. Výška základnej náhrady teda predstavuje sumu 22,69 eur (t.j. 0,183 eur x 124 km); za účasť na 4 pojednávaniach spolu 90,76 eur. Z predloženého technického preukazu cestného motorového vozidla zn. Mercedes Benz Daimler Chrysler ev.č.MI 282 BV, ktorého držiteľom je právny zástupca žalobcu zistil, že priemerná spotreba pohonných látok tohto motorového vozidla (nafta) je 10,2 litra na 100 km. Právny zástupca žalobcu preukázal cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, podľa ktorého je cena za 1 liter nafty k 5.2.2015 1,291 eur; uvedená cena platila aj v čase ciest na predchádzajúce pojednávania (2013, 2014) podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky. Keďže žalobca si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia len vo výške 6 541,48 eur (t.j. 11 574,67 eur - 5 033,19 eur preddavok na trovy), priznal mu náhradu v uplatnenom rozsahu 6.541,48 eur a žalovanú zaviazal zaplatiť priznané trovy konania v súlade s § 149 ods.1 O.s.p. k rukám právneho zástupcu žalobcu. Podľa § 141a ods.3 O.s.p. (jeho znenie citoval) a uviedol, že žalobca si uplatnil náhradu trov konania tak, že do vyčíslenia zahrnul aj preddavok na trovy konania vo výške 5 033,19 eur, ktorý zložil na základe uznesenia č.k.24 C 243/2012-94 z 12.3.2013, do rozhodnutia o náhrade trov uvedenú položku nezahrnul, pretože podľa § 141a ods.3 O.s.p. môže rozhodnúť o zložení preddavku až v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozsudok napadla žalovaná včas podaným odvolaním, okrem výroku, ktorým súd konanie v časti o zaplatenie sumy 663,87 eur spolu s prísl. zastavil. Navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu v napadnutých výrokoch zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne, alternatívne navrhla rozsudok zrušiť v napadnutej časti a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok okrem výroku, ktorým „konanie v časti o zaplatenie sumy 663,87 eur spolu s prísl. zastavil“, považuje v celom rozsahu za nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený, pričom má za to, že súd vec nesprávne právne posúdil. Rovnako napadla aj nesprávnosť skutkových zistení, ako i to, že niektoré skutkové zistenia súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, ako aj ďalšie vady uvádzané v tomto odvolaní. Napadnutý rozsudok považuje za arbitrárny, pričom vychádza z nasledovných právnych tvrdení: I. Nedostatok oprávnenia konať v mene štátu: L. F., zast. JUDr. Jurajom Kusom, advokátom (ďalej len „žalobca“) podal na súd žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal Slovenskú republiku

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) zaplatiť sumu 100 663,87 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % od 10.2.2012 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca vzal žalobu v časti 663,87 € späť. Svoju žalobu žalobca dôvodil tým, že vyššie uvedená nemajetková ujma mu vznikla uznesením vyšetrovateľa odboru inšpekčnej služby Košice z 15.12.2005, ktorým mu bolo vznesené obvinenie z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa a z trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, pričom pre skutok uvedený v tomto uznesení bol neskôr súdom oslobodený. Žalovanou sumou je nemajetková ujma. Keďže za nezákonné rozhodnutie označil žalobca rozhodnutie vyšetrovateľa, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku žalobca prerokoval s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. V súlade s našimi doterajšími prednesmi a písomnými vyjadreniami v súdnom konaní aj naďalej zastáva právny názor, že žalovaný v označení Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nie je oprávnený konať v mene štátu v tomto súdnom konaní. Má za to, že v danej veci mal súd postupovať podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a podľa § 4 ods.1 písm. m) citovaného zákona konať v mene štátu s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, alebo s Ministerstvom spravodlivosti SR (§ 4 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.). Túto skutočnosť namietala v písomných a ústnych prednesoch, pretože Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky predbežne prerokovalo so žalobcom jeho nárok, resp. žiadosť nepostúpilo inému orgánu, čím sa podľa § 4 ods.1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z. z. stalo orgánom, ktorý má konať v mene štátu v tomto súdnom konaní. Navyše súd nezohľadnil ani skutočnosť, že aj keď žalobca označil za titul uplatňovaného nároku na náhradu škody uznesenie o vznesení obvinenia, v skutočnosti ujmu v celom rozsahu odôvodňoval následkami personálneho rozkazu ministra vnútra (zmena jeho profesionálneho, spoločenského a osobného statusu, ako aj ujma spôsobená absenciou očakávaných a predpokladaných materiálnych výhod spojených s výkonom funkcie príslušníka PZ).

Na svojej námietke nedostatku oprávnenia konať v mene štátu, teda naďalej zotrváva v celom rozsahu. Navyše dodáva, že je vecou súdu, aby ustálil orgán, ktorý je oprávnený a povinný konať za štát, pričom pokiaľ súd koná s iným nepríslušným orgánom, konanie (o to viac i rozhodnutie) je nezákonné. Generálna prokuratúra SR nie je totiž oprávnená vo veci konať za štát, pretože nie sú splnené ani základné hmotnoprávne predpoklady na postup podľa § 4 ods.1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z. z., škodu nespôsobilá prokuratúra (prokurátor), a teda nie je daná príslušnosť Generálnej prokuratúry SR na konanie. Titul náhrady škody - uznesenie o vznesení obvinenia - je účinné a vykonateľné už jeho vydaním, bez ohľadu na to, kedy (a či) ho prokurátor obdrží, preto prokurátor nielenže sa na jeho vydaní nepodieľa, ale jeho účinkom (škode) nemôže v tomto štádiu (rovnako ako súd) zabrániť a už vôbec nie škodu spôsobiť. Úvaha o jeho zodpovednosti je preto absurdná. Ani úvaha o tom, že zamietnutie sťažnosti a podanie obžaloby zakladá príslušnosť prokuratúry, nemá oporu v zákone, v opačnom prípade by musela byť akceptovaná tiež úvaha o zodpovednosti súdu vo všetkých prípadoch, keď súd po preskúmaní a predbežnom prejednaní obžaloby nariadil hlavné pojednávanie (teda uznal a potvrdil zákonnosť prípravného konania - § 238 ods.1 Tr. por.), ako aj vo všetkých prípadoch, keď súd v súdnom konaní rozhodol (hoci neprávoplatne) o uznaní viny a uložení trestu, pretože rozhodujúce je súdne konanie a dôkazy v ňom vykonané. Takéto úvahy nemajú oporu v zákone.

II. Nepreukázanie nemajetkovej ujmy a nedôvodnosť žaloby - Uviedla, že žalobu nemožno akceptovať ani vecne (bez ohľadu na to, ktorý štátny orgán štát zastupuje), pretože je nedôvodná. Žalobca konal spoločensky neakceptovateľným spôsobom, čo napokon konštatoval vo svojom rozhodnutí aj podpredseda vlády SR a minister vnútra SR, trestne stíhanie si svojím konaním zavinil sám a aj keď súd v jeho konaní nevidel trestnú činnosť, akékoľvek odškodnenie a akákoľvek náhrada škody za takéto konanie by bola v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 O. z.). Ani uznesenie o vznesení obvinenia nemožno v danom prípade automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (porovn. napr. Ústavný súd SR - II. ÚS 163/13). V danom prípade až súdne konanie a rozsiahle dokazovanie na súde ustálilo skutkový a právny stav veci, pričom súd rozhodol aplikujúc zásadu „in dubio pro reo“. Žalobca si v žalobe uplatnil aj nemajetkovú ujmu v sume 100 000,- eur, ktorú mu súd priznal. Výšku ujmy súd odôvodnil ako náhradu za prepustenie z policajného zboru a medializáciu tr. stíhania. Z dokazovania však má za to, že nebol žalobcovi v trestnom konaní spôsobený tak závažný následok, ktorý by odôvodňoval nárok na nemajetkovú ujmu. Súd priznal nemajetkovú ujmu najmä ako náhradu za prepustenie žalobcu zo služobného pomeru. Podľa jej názoru však neprislúcha, aby sa súd v konaní zaoberal otázkami, ktoré nepatria do právomoci civilných súdov (posudzoval zákonnosť personálneho rozkazu ministra vnútra). Táto otázka nepatrí pod preskúmvaciu činnosť súdov, čo vyplýva tak z §7 O. s. p. upravujúcej právomoc súdov, ako aj z právnej teórie a rozhodovacej praxe súdov (napr.

právoplatný rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co 218/2011-376 zo 7. 2. 2012). Nielen z citovaného ustanovenia zákona, ale aj z rozhodovacej praxe jasne vyplýva, že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by oprávňovalo súd v občianskom súdnom konaní posudzovať personálny rozkaz ministra vnútra. Pri opačnom výklade by došlo zo strany súdov rozhodujúcim v rámci civilného procesu k neprípustnému zásahu do výkonu pôsobnosti správnych súdov. Má za to, že s poukazom na vyššie uvedené, civilný súd nie je oprávnený posudzovať rozhodnutia správnych orgánov a priznávať za ňu peňažné odškodnenie. Občiansky súdny poriadok dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky a tie môžu byť odstrániteľné a neodstrániteľné. Za neodstrániteľné nedostatky sa považuje nedostatok právomoci súdu. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 106/2003 danosť súdnej právomoci je jednou z prvoradých procesných podmienok. Súd musí jej splnenie skúmať vždy ex offo, v každom štádiu konania a na každom stupni rozhodovania (§ 103 O.s.p.). Nedostatok právomoci je neodstrániteľnou podmienkou konania (§ 104 ods. 1 O.s.p.). S poukazom na vyššie uvedené má za to, že postupom prvostupňového súdu, ktorý preskúmaval zákonnosť postupu a rozhodnutia správnych orgánov došlo k vadám v zmysle § 221 ods.1 písm. a) OSP, čo je takou vadou v konaní, ktorá sama o sebe je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku. K samotnej nemajetkovej ujme opätovne poukázala, že z vykonaného dokazovania nevyplýva žiadna skutočnosť odôvodňujúca nárok na nemajetkovú ujmu. Žalobca nepreukázal, či po oslobodzujúcom rozhodnutí podnikol kroky smerujúce k znovuprijatiu do policajného zboru. Nebolo preukázané, že by trestné konanie malo u žalobcu výrazne negatívny vplyv na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, prípadne následky v súkromnom živote, či v spoločenskom uplatnení. Naďalej tiež trvá na svojom právnom názore, že § 17 ods.4 zák. č. 514/2003 Z. z. limituje maximálnu výšku nemajetkovej ujmy aj v tomto prípade, pričom súd je týmto platným a účinným ustanovením viazaný. Pokiaľ súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vyššiu, ako je výška náhrady poskytovaná osobám poškodenými násilnými trestnými činmi, rozhodol v rozpore s § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z..

III. Príslušenstvo pohľadávky - Súd v napadnutom rozsudku zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 100.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne z tejto sumy od 10.02.2012 do zaplata. Nárok na úrok z omeškania súd zdôvodnil v podstate len tým, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením, pretože na uplatnený nárok reagoval listom, ktorým nárok odmietol. V tejto súvislosti zdôraznila, že nárok na náhradu škody žalobca prerokoval s iným orgánom štátu - s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, pretože podľa právnej úpravy v čase predbežného prerokovania nároku na náhradu škody za zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia zodpovedalo Ministerstvo vnútra SR. Následne žalobca síce požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak z hľadom na vyššie uvedené sa Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nepovažuje za orgán oprávnený konať v mene štátu v tomto súdnom konaní. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému v prípade nemajetkovej ujmy mohla vzniknúť najskôr právoplatnosťou rozsudku, preto výrok rozsudku, ktorým boli priznané úroky z omeškania od predbežného prerokovania nároku považujeme za nesprávny. Na podporu svojich tvrdení poukázala na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co 167/2007-104 z 13. 2. 2008, rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 15C 121/2006-303 z 3. 6. 2010 z obsahu ktorých vyplýva, že žalobcami uplatnené sumy spolu s úrokmi z omeškania boli v celom rozsahu zamietnuté.

IV. Kauzálny nexus - Súd nesprávne interpretoval ustanovenie zákona v časti slovného spojenia „škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím“, ktoré vyjadruje podmienku „príčinnej súvislosti“ medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Táto spočíva v tom, že súd nesprávne ustálil, že existuje kauzálny nexus medzi vznesením obvinenia a skončením služobného pomeru podľa § 192 ods.1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby a justičnej stráže SR a Železničnej polície (ďalej len „zákon č. 73/1998 Zb.“). Otázka príčinnej súvislosti je otázkou aj skutkovou aj právnou. Súd nesprávne posúdil príčinnú súvislosť de iure medzi vznesením obvinenia a skončením služobného pomeru policajta. Ak sa zamestnávateľ alebo služobný úrad rozhodne ukončiť pracovný alebo služobný pomer pre vhodné skutkové dôvody, pre ktoré bolo obvinenie vznesené, musí byť schopný tieto skutkové dôvody preukázať. Platnosť skončenia pracovného alebo služobného pomeru môže byť predmetom súdneho konania, kde súd nie je viazaný rozhodnutím o vznesení obvinenia. Ak bolo Ministerstvo vnútra SR presvedčené, že žalobca (policajt) úplatok prevzal, malo možnosť z takto vymedzeného skutkového dôvodu (kvalifikovaného ako porušenie služobnej povinnosti) služobný pomer ukončiť bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo vznesené obvinenie. Hodnotovo bezprostredný súvis medzi vznesením obvinenia a skončením služobného

pomeru neexistuje. Napriek tomu súd na personálny rozkaz „prihliadal ako na dôsledok začatia trestného stíhania a s tým spojené následky v osobnom i pracovnom živote žalobcu" (porovn. napr. str. 22 ods. 4 rozsudku). Vyplýva to najmä z toho, že ak by žalobca využil svoje právo a domáhal sa preskúmania personálneho rozkazu o ukončení služobného pomeru súdom, súd (konajúci v rámci správneho súdnictva) by si vytvoril vlastný skutkový záver o dôvodnosti skutočností, ktoré sa žalobcovi kládli za vinu. Zdôraznila, že ak by v dôsledku vydania personálneho rozkazu MV SR žalobcovi vznikla škoda, za túto škodu by zodpovedala Slovenská republika iba za predpokladu, že personálny rozkaz bol pre nezákonnosť zrušený. Táto skutočnosť nenastala, nakoľko žalobca nevyužil dostupné opravné prostriedky, nepodal proti rozhodnutiu Ministerstvu vnútra SR správnu žalobu. Personálny rozkaz o skončení služobného pomeru je správnym rozhodnutím ktoré, keďže nebolo zrušené, požíva ochranu prezumpciou jeho zákonnosti. Súdny konajúce o žalobe na náhradu škody sú pri hodnotení skutkového stavu viazané tým, že služobný pomer žalobcu bol ukončený zákonným spôsobom. V tejto súvislosti poukazujem na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1.5.2006, sp. zn. 1 SŽ 15/2004, v ktorom sa zdôrazňuje, že konanie o prepustení zo služobného pomeru policajta nemožno zameniť s trestným konaním a toto konanie nezávisí od výsledku trestného konania, ak sú pre účely takého konania vykonané dôkazy z trestného konania, lebo tieto podliehajú hodnoteniu v zmysle § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. S poukazom na vyššie uvedené má za to, že postupom súdu, došlo k vadám v zmysle § 221 ods.1 písm. b), h) Os. p., čo je takou vadou v konaní, ktorá je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody navrhla odvolaciu súdu, aby vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým zmení napadnutý rozsudok Okresnému súdu Košice I tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a neúspešného žalobcu zaviazne na náhradu trov konania, eventuálne navrhla odvolaciu súdu, aby vo veci rozhodol uznesením, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Výrok rozsudku, ktorým súd „konanie v časti o zaplatenie sumy 663,87 eur spolu s prísl. zastavil" týmto odvolaním nenapadla a zostáva týmto odvolaním nedotknutý.

K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol: 1. Žalovaná v odvolaní namieta, že Generálna prokuratúra SR nie je oprávnená konať v mene štátu v tomto konaní. Ďalej namieta skutočnosť, že predbežné prerokovanie nároku bolo prerokované s Ministerstvom vnútra SR a nie s Generálnou prokuratúrou SR. S hore uvedenou námietkou sa súd dostatočne a presvedčivo vysporiadal v napadnutom rozsudku. V priebehu konania s účinnosťou od 1.1.2013 bolo § 4 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. novelizované zákonom č. 412/2012 Z.z. Citovaná novela rieši procesné zastúpenie štátu. Ide teda o procesnoprávny predpis, ktorý sa na konanie spravidla aplikuje v aktuálnom znení, počnúc jeho účinnosťou. Predmetná novela neobsahuje prechodné ustanovenia, ktoré slúžia k tomu, aby ozrejmili vzťah novely na konania začaté a neskončené pred jej účinnosťou, čo znamená, že súd je povinný aplikovať ustanovenia tejto novely aj na konania, ktoré sa začali pred jej účinnosťou. Na tomto závere nič nemení ani to, že účastník konania podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na inom orgáne, resp., že súd spočiatku konal s iným orgánom, ktorý bol v tom čase orgánom oprávneným podľa zákona konať za štát. Odvolací súd aj v iných obdobných konaniach dospel k záveru, že s účinnosťou od 1.1.2013 oprávneným orgánom konať za štát je Generálna prokuratúra SR. V prílohe predložil Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20.3.2014, sp. zn. 3Co/377/2013- 74, viď str. 5, tretí odsek z hora.

2. Žalovaná v odvolaní ďalej namieta, že žalobca konal spoločensky neakceptovateľným spôsobom, čo napokon konštatoval vo svojom rozhodnutí aj podpredseda vlády SR a minister vnútra SR, trestné stíhanie si svojím konaním zaviniť sám a aj keď súd v jeho konaní nevidel trestnú činnosť, akékoľvek odškodnenie a akákoľvek náhrada škody za takéto konanie by bola v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 O. z.). Ďalej, že v danom prípade až súdne konanie a rozsiahle dokazovanie na súde ustálilo skutkový a právny stav vecí, pričom súd rozhodol aplikujúc zásadu „in dubio pro reo ". Hore uvedená námietka žalovaného neobstoí a je prejavom arogancie moci. Štát má v občianskoprávnom konaní rovné a nie nadradené postavenie. Z oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Michalovce z 28.9.2010, sp. zn. 3T/86/2010-1105 je zrejme a preukázané, že žalobca bol oslobodený, „lebo nebolo dokázané, že sa skutky stali, pre ktoré je obžalovaný stíhaný", (viď str. 2 uprostred cit. rozsudku). Čiže skutok, z ktorého bol žalobca obvinený sa nestal. Čiže žalobca nebol oslobodený z dôvodu „ in dubio pro reo", ako tvrdí žalovaný. Čiže neobstoí ani ďalšia námietka žalovaného, že trestné stíhanie si svojím konaním zaviniť sám. Rozhodujúci je konečný výsledok trestného konania. Keďže žalobca bol oslobodený spod obžaloby, tak možno ustáliť, že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Týmto

rozhodnutím je Uznesenie o začatí trestného stíhania a Uznesenie o vznesení obvinenia. Zodpovednosť štátu je v tomto prípade objektívna a nemožno sa jej zbaviť. Čiže neobstojí ani ďalšia námietka žalovaného, že akákoľvek náhrada škody by bola v rozpore s dobrými mravmi.

3. Žalovaná ďalej namieta, že žalobca nepreukázal nemajetkovú ujmu, a že súd výšku ujmy odôvodnil ako náhradu za prepustenie z policajného zboru a medializáciu trestného stíhania. Ďalej sa žalovaná opakuje, že súd priznal nemajetkovú ujmu najmä ako náhradu za prepustenie žalobcu zo služobného pomeru, a že súd sa v konaní zaoberal otázkam, ktoré nepatria do právomoci civilných súdov (posudzoval zákonnosť personálneho rozkazu ministra vnútra). Ani hore uvedená námietka žalovanej neobstojí, lebo súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nikde nezmieňuje a neposudzuje zákonnosť personálneho rozkazu ministra vnútra. Súd na str. 22, štvrtý odsek zosponu uvádza a jeho znenie citoval. Tu sa žiada dodať, že skutok, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru, a ktorý je uvedený v Personálnom rozkaze je zhodný so skutkom, pre ktorý bol aj trestne stíhaný, ktorý je uvedený v uznesení o vznesení obvinenia. Personálny rozkaz ministra vnútra SR zo 22.12.2005 o prepustení zo služobného pomeru žalobcu sa opiera o jediný dôkaz a to o vyšetrovací spis, ktorého sp. zn. je zhodná s Uznesením o vznesení obvinenia (UIS-86/KOK-2005). Možno ustáliť, že ak by voči žalobcovi nebolo vedené trestné stíhanie, tak by nikdy nebol prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru. Súd v napadnutom rozsudku správne dôvodí výšku priznanej nemajetkovej ujmy keď poukazuje na následky trestného stíhania a s tým spojené následky v osobnom, pracovnom a verejnom živote žalobcu. Kritéria priznania výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú uvedené v § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. Následky nemajetkovej ujmy žalobca vierohodne preukázal a to nielen svojou výpoveďou, ale aj výsluchmi svedkov. Svedkovia zhodne vypovedali, že uverili, že žalobca patrí medzi skorumpovaných policajtov a prerušili s ním kontakty z obavy, aby tiež neboli vyšetrovaný políciou. Žalobca sa ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už pracovného, verejného, ale aj rodinného. Zo spisu je zrejme, že žalobca bol stíhaný 4 roky a 10 mesiacov. Za uvedené obdobie bol žalobca vystavený neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní a to účasť na výsluchoch pred vyšetrovateľom a neskôr účasť na hlavnom pojednávaní ako obžalovaný pred súdom. Za uvedenú dobu bol žalobca vystavený psychickému stresu, úzkosti a obave z možného odsúdenia. Každé trestné stíhanie a hrozba vysokého trestu zasahuje do súkromného a rodinného života. Ak dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie, tak žalobcovi nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti. K tomuto právnomu názoru dospel Najvyšší súd SR v uznesení, sp. zn. 3Cdo/137/2008. Súd správne odôvodnil výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, keď prihliadal aj na medializáciu trestného stíhania žalobcu. Informácie médiám boli poskytnuté zo strany polície, napr. údaje o tom, kto a ako dlho pripravoval zásah, ďalej, že polícia ma k dispozícii obrazové a zvukové záznamy atď. Média majú právo na informácie a zverejňovali len údaje, ktoré im poskytla polícia.

4. Žalovaná ďalej namieta §17 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z. limitujúce maximálnu výšku nemajetkovej ujmy aj v tomto prípade, pričom súd je týmto platným a účinným ustanovením viazaný. Ani hore uvedená námietka žalovaného neobstojí a poukázal na str. 23 až 24 napadnutého rozsudku, kde sa súd s touto námietkou dostatočne vysporiadal. Základným kritériom pre rozlíšenie adekvátnej právnej úpravy, ktorú je potrebné aplikovať vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je okamih vydania nezákonného rozhodnutia. Uvedené nesporne vyplýva z prechodného § 27 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého sa posudzovanie nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, t.j. od 1.7.2004, riadi týmto zákonom. Zákon č. 412/2012 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 514/2003 Z.z. a v § 17 ods.4 stanovil maximálnu výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, nadobudol účinnosť 1.1.2013. Do účinnosti citovanej novely, t.j. do 31.12.2012 zákon nestanovil pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy žiaden limit.

Z V. časti zákona č. 514/2003 Z.z. (Prechodné a záverečné ustanovenia) je zrejme, že vo vzťahu k novele zákona č. 412/2012 Z.z. absentujú prechodné ustanovenia. Pravidlá postupu pri použití príslušnej právnej normy sú preto jednoznačne vymedzené v nižšie uvedenej právnej teórii, ako aj v platných ústavných princípoch.

Ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach vyslovil, že v našom ústavnom poriadku sa uplatňuje zásada „lex retro non agit“ (teda zákaz spätnej účinnosti zákona), keď uviedol, že k definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv občanov, právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok. V jeho prípade bolo nezákonné rozhodnutie (Uznesenie o vznesení obvinenia) vydané 14.12.2005, teda v čase účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. v znení pred jeho novelizáciou zákonom č. 412/2012 Z.z. Aplikácia ust. § 17 ods. 4 zavedená citovanou novelou od 1.1.2013, preto k danej veci

nie je prípustná a priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nad limit stanovený cit. novelou, je v danom prípade v súlade so zákonom.

5. Žalovaný ďalej namieta, že z vykonaného dokazovania nevyplýva žiadna skutočnosť odôvodňujúca nárok na nemajetkovú ujmu. Ďalej, že žalobca nepreukázal, či po oslobodzujúcom rozhodnutí podnikol kroky smerujúce k novoprijatiu do policajného zboru (viď str. 4 druhý odsek zosposu odvolania žalovanej). Hore uvedená námietka pramení z neznalosti obsahu spisu.

V napadnutom rozsudku na str. 15 súd podrobne rozoberá zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru. Podľa § 245 ods.2 cit. zákona, návrh na obnovu konania sa podáva do troch mesiacov odo dňa, keď sa policajt alebo nadriadený dozvedel o dôvodoch obnovy konania, najneskôr však do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Z oslobodzujúceho rozsudku je zrejme a preukázané, že žalobca bol trestne stíhaný od 14.12.2005 do 14.10.2010, t.j. 4 roky a 10 mesiacov. Prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru bol žalobca Personálnym rozkazom ministra vnútra SR z 22.12.2005. Z uvedeného je zrejme, že poškodený nie z vlastnej viny zmeškal subjektívnu aj objektívnu lehotu na podanie návrhu na obnovu konania, v ktorom by sa domáhal zrušenia Personálneho rozkazu zo dňa 22.12.2005, ktorým bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru. Čiže námietka žalovanej je neprofesionálna keď namieta, že žalobca nepreukázal, či po oslobodzujúcom rozhodnutí podnikol kroky smerujúce k znovuprijatiu do policajného zboru.

6. Žalovaná v odvolaní ďalej namieta príslušenstvo pohľadávky, keď súd v napadnutom rozsudku ďalej zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 100 000,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z tejto sumy od 10.2.2012 do zaplatenia. Ďalej namietal, že nárok na náhradu škody žalobca prerokoval s iným orgánom štátu - s Ministerstvom vnútra SR. Ani hore uvedená námietka žalovanej neobstojí. Súd príslušenstvo pohľadávky, t.j. úroky z omeškania presvedčivo odôvodnil s poukazom na § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z., ďalej, na ustanovenie § 517 ods.1 veta prvá, ods.2 O. z. a na § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. V plnom rozsahu odkazujem na cit. ustanovenia právnych predpisov.

7. Žalovaná ďalej namieta kauzálny nexus, že súd nesprávne interpretoval ustanovenie zákona v časti slovného spojenia „Škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím“, ktoré vyjadruje podmienku „Príčinnnej súvislosti“ medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Táto spočíva v tom, že súd nesprávne ustálil, že existuje kauzálny nexus medzi vznesením obvinenia a skončením služobného pomeru podľa § 192 ods.1 písm. e) zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru... Ďalej, že súd nesprávne posúdil príčinnú súvislosť de iure medzi vznesením obvinenia a skončením služobného pomeru policajta. Ani hore uvedená námietka neobstojí. Ako vyššie uviedol súd sa v napadnutom rozhodnutí nikde nerozoberá nezákonnosť rozhodnutia - Personálny rozkaz ministra vnútra SR o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ. Súd poukazuje na jediné nezákonné rozhodnutie a to Uznesenie o vznesení obvinenia, vrátane Uznesenia o začatí trestného stíhania. Pokiaľ súd v napadnutom rozsudku poukazuje na Personálny rozkaz ministra vnútra SR o prepustení, tak to len z toho dôvodu, že skutok v ňom uvedený je zhodný so skutkom, ktorý je uvedený v Uznesení o vznesení obvinenia. Personálny rozkaz sa opiera o jediný dôkaz a to o vyšetrovací spis, ktorého sp. zn. je zhodná s Uznesením o vznesení obvinenia. Ak by žalobca nebol trestne stíhaný, tak by nebol nikdy prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru. V ustanovení § 17 ods.3 zák. č. 514/2003 Z.z. sú uvedené kritéria, z ktorých musí súd vychádzať pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Okrem iného súd musí vychádzať aj zo závažnosti vzniknutej ujmy a z následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení. Trestné stíhanie žalobcu malo za následok aj jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka PZ. Personálny rozkaz odkazuje na trestné stíhanie, t.j. vyšetrovací spis. Aké následky spôsobilo trestné stíhanie žalobcovi, tak to bolo v konaní pred súdom vierohodne preukázané výsluchom žalobcu, ale aj výsluchom svedkov.

Je nepravdivé aj ďalšie tvrdenie žalovanej na str. 6 odvolania, ktoré citoval. Hore uvedené tvrdenie žalovanej opäť pramení z neznalosti obsahu spisu. Poukázal na Zápisnicu o pojednávaní zo 14.4.2014 kedy bol vypočutý žalobca a na otázku právneho zástupcu žalovanej, prečo sa nebránil po tom čo bol zamietnutý rozklad, nepodal na súde žalobu, žalobca odpovedal: „ Ja som všetko nechal na E.. Y. O. ako obhajkyňu. Myslím, že aj bol nejaký súd v Bratislave po rozklade a súd rozhodol tak, že som bol platne prepustený“. Čiže žalobca jednoznačne potvrdil, že Personálny rozkaz aj rozhodnutie Ministerstva vnútra SR napadol žalobou v správnom súdnictve. Možno ustáliť, že táto skutočnosť nemá vplyv na úspešnosť v tomto konaní.

Odvolanie žalovanej je neprofesionálne a účelové s jediným úmyslom zbaviť sa zodpovednosti za škodu, ktorá bola spôsobená žalobcovi nezákonným trestným stíhaním. Niet žiadnych pochybností o tom, že Uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné, lebo žalobca bol právoplatne oslobodený spod obžaloby.

Žiadal súd, aby podľa § 219 ods.1 O.s.p.. potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a súčasne si vyúčtoval aj trovy odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby, odvolanie a to vo výške 486,29 € + 139,44 € = 625,73 € + 20 % DPH (125,14 €) = 750,87 € + 8,04 €, čiže spolu 758,91 €. (Prílohy: Uznesenie KS Košice, sp. zn. 3Co/377/2013-74 z 20.3.2014)

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo súd úplne zistil skutkový stav, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani podané odvolanie, v ktorom sa v podstate iba opakujú skutočnosti tvrdené už v konaní na súde prvého stupňa, s ktorými sa súd riadne a presvedčivo vyrovnal a odvolanie je neopodstatnené.

Ani jeden zo žalovaných uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

Podľa § 205 ods.2 písm. a) O. s. p. odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1.

Podľa § 221 ods.1 O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali a j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Žalovaná v odvolaní tvrdí, že súd nemal právomoc vo veci konať, lebo rozhodoval o otázke, ktorá nepatrí do právomoci súdov, poukázala pritom na právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave 8Co 218/2011 - 376 zo 7.2.2012 a rozsudok NS SR 3Cdo 106/2003. Z obsahu podaného odvolania však nie je zrejmé ako žalovaná dospela k záveru, že súd posudzoval zákonnosť personálneho rozkazu ministra vnútra. Súd o personálnom rozkaze nerozhodoval, ten bol použitý ako listinný dôkaz v konaní a bol jedným z kritérií, na ktoré súd prihliadal pri určení výšky peňažnej náhrady (str. 17 ods. 4 a 6) a preto aj tvrdenie žalovanej v odvolaní, že súd priznal nemajetkovú ujmu najmä ako náhradu za prepustenie žalobcu zo služobného pomeru, je nedôvodné. Personálny rozkaz nebol označený ako nezákonne rozhodnutie ale len ako ďalší dôvod nemajetkovej ujmy žalobcu. Súd na 22 str. rozsudku výslovné uvádza, že - ho nehodnotil a ani ho nemôže vyhodnotiť ako nezákonný -.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

Podľa § 157 ods.2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z cit. ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie.

Posúdením vecí po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí.

Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný. Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nie je potrebné skúmať existenciu aj prípadných ďalších uplatnených odvolacích dôvodov.

Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, je preskúmateľný a ak žalovaná má iný názor ide len o jej subjektívny pocit, lebo v napadnutom rozsudku výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil v súlade s § 132 O. s. p. a svoje úvahy, na základe ktorých dospel k právnym záverom vyčerpávajúco odôvodnil, presvedčivý rozsudok je preto zákonný.

Rozsudok nie je arbitrárnym lebo súd k svojmu rozhodnutiu dospel tak, že sa v ňom vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, (napr. sp. zn. I. ÚS 265/05).

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením vecí je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením vecí po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Chyby v zisťovaní skutkového stavu vecí súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže

byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p. (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p.

Zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov ako aj rovnosť medzi účastníkmi vyplývajúca z § 18 O.s.p. znamená, že súd musel vychádzať z ustálenej súdnej praxe (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/984/2013) reaguje aj na špecifickú procesnú otázku v odvolacích dôvodoch nastolenú, ktorú správne a zákonne vyriešil aj súd prvého stupňa. V podobnej veci (ide o iného žalobcu, avšak žalovaná je Slovenská republika, za ktorú konala Generálna prokuratúra SR so sídlom v Bratislave), so zreteľom na trestné konanie bol v uvedenom rozsudku prijatý logický záver, že zmena právnej úpravy účinného od 1.1.2013 v zák. č. 514/2003 Z.z., v súvislosti s § 21 ods.4 prvá veta O.s.p., podľa ktorej za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitným predpisom alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu, pričom pri absencii žiadneho prechodného ustanovenia, ktorý jej ustanovenia by sa mali aplikovať od okamihu ich účinnosti, teda od 1.1.2013 podľa zák. č. 412/2012 Z.z. znamená pri nezákonnom rozhodnutí z hľadiska posudzovania zodpovednosti; musí sa pri vznesení obvinenia, ktoré bolo vydané povereným príslušníkom policajného zboru, proti ktorému podanú sťažnosť prokurátor zamietol a podal obžalobu na príslušný súd, keďže poškodený podal žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody štátnemu orgánu príslušnému podľa predpisov účinného do 31.12.2012, potom na základe uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu je tiež s účinnosťou od 1.1.2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky procesne legitimovaná, pričom na tom nič nemení okolnosť, že právna úprava napriek presnému vymedzeniu kompetencie jednotlivých štátnych orgánov konať za štát aj po 1.1.2013 ponechala v účinnosti (okrem iných aj pre účely náhrady škody, ktorá vznikla v rámci trestného konania) možnosť založenia oprávnenia štátneho orgánu konať v súdnom konaní za štát na základe toho, že sa na tento orgán obrátil poškodený so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, lebo jedine príslušné ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu dopadá na prípady, kedy nie je možné príslušný (jeden konkrétny štátny orgán), štátny orgán, v ktorého pôsobnosti došlo ku škode, jednoznačne určiť podľa daných zákonných kritérií (pozri § 4 ods.1 písm.a/ až písm.l/ zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013). Pre nesprávny úradný postup v trestnom konaní bola zákonne označená za Slovenskú republiku na strane žalovanej Generálnej prokuratúry.

Vo vedenom súdnom konaní o náhradu škody v riešenej veci samozrejme škoda bola spôsobená v trestnom konaní, novela zákona v konaní o náhradu škody spôsobenej týmto rozhodnutím (prokurátor zamietol sťažnosť a podal obžalobu v oblasti verejnej moci), oprávnenie konať v mene Slovenskej republiky jednoznačne bolo stanovené v prospech Generálnej prokuratúry bez ohľadu na skutočnosť, že nezákonné rozhodnutie mal vydať priamo iný orgán a nie prokurátor. Rozhodujúcim kritériom z hľadiska časového, kto má konať v mene štátu je ten, na ktorom orgáne, z nich teda na Ministerstve spravodlivosti, na Ministerstve vnútra alebo Generálnej prokuratúre bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (argumentáciou rozsudku NS SR sp.zn. 3Cdo/194/2010 z 30.3.2011 stále platí). Náhradu škody podal žalobca u žalovanej 5.8.2011 doručené 9.8.2011. Odvolací súd pripomína, že ak by aj nesprávne označil pri predbežnom prejednaní škody žalobca štátny orgán, ktorý má za štát konať, alebo by tento štátny orgán už nebol právnym subjektom, nejde o vadu návrhu ani o nedostatok podmienky konania s poukazom na § 21 ods.4 veta prvá O.s.p., súd musí zabezpečiť, aby v súlade s

osobitnými predpismi právnická osoba bola v konaní zastúpená, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu konať za Slovenskú republiku a súd musí s oprávneným subjektom konať (rozsudok NS SR 6Cdo/149/2011).

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zák. č. 514/2003 Z.z., účinného od 1.1.2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods.1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1/ prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2/ vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ cit. zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods.1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo v správnom konaní. Z vyššie cit. zákonných ustanovení vyplýva, že s účinnosťou od 1.1.2013 v prejednávanej veci oprávneným orgánom konať pred súdom za štát bola Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, keďže neboli naplnené podmienky podľa ust. § 4 ods.1 písm. b/ vyššie cit. zákona. Správne súd konštatoval, že ide o procesné zastúpenie, na ktoré sa aplikuje aktuálna právna úprava (zák.č. 514/2003 Z.z.), s poukazom na to, že tento zákon neobsahuje prechodné ustanovenia, týkajúce sa tejto procesnej situácie. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že žalobca pôvodne podal žiadosť na Ministerstve vnútra SR, ktoré bolo v čase podania žiadosti orgánom oprávneným konať za štát.

Pokiaľ súd po 1.1.2013 vo veci konal a na pojednávaní 31.10.2013 konštatoval, že ďalej bude konať so žalovanou SR v mene, ktorej koná Generálna prokuratúra SR, takýmto postupom možno jednoznačne súhlasiť, lebo je povinný ex offo skúmať organizačnú zložku štátu, ktorá je oprávnená za štát konať a s ňou pokračovať v konaní. Takýto postup je v súlade s rozhodovacou praxou súdov. Skutočnosť, že veci bola predbežne prejednaná s iným orgánom štátu nezakladá jeho pasívnu legitimitáciu v spore, o to viac, keď tento orgán v čase podania žiadosti bol oprávnený ju prerokovať ale v čase rozhodovania súdu bol už v zmysle § 4 ods.1 písm. f) Generálna prokuratúra SR (viď uznesenie NS SR 7Cdo 500/2014), ktoré vyriešilo jednoznačne túto otázku.

Žalovaná v odvolaní tvrdí, že žalobca konal spoločensky neakceptovateľným spôsobom a trestne konanie si zaviniel sám. V tejto súvislosti je nutné poukázať na zásadu „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obvineného), je jednou z kľúčových zásad aplikujúcich sa v rámci trestného konania, pričom táto zásada, ktorá vychádza z právnych myšlienok rímskeho práva, je neoddeliteľne spätá so zásadou prezumpcie nevinoty, ktorá má pre trestný proces zásadný význam. Zásada prezumpcie nevinoty je totiž natoľko významná, že je priamo (expressis verbis) zakotvená v medzinárodných dokumentoch garantujúcich základné ľudské práva a slobody. Samozrejme, aj v právnom poriadku Slovenskej republiky je táto zásada normatívne vyjadrená, a to priamo v Ústave Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Ústava), ale aj v zákone č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pričom v rámci trestného procesu sa táto chápe ako jedna z jeho „základných zásad“. Z uvedeného teda možno konštatovať, že porušenie práva garantujúceho prezumpciu nevinoty v konečnom dôsledku znamená porušenie základného ľudského práva resp. práva garantovaného jednotlivcovi priamo Ústavou (ústavného práva). Toto právo vychádza zo základného predpokladu, a to, že každý sa považuje za dobrého a čestného, kým nie je preukázané inak („praesumptio boni viri“). To znamená, že vo vzťahu ku každému jednotlivcovi platí právna fikcia o jeho nevinote (bezúhonnosti), a to až do momentu, kedy je táto osoba právoplatne odsúdená (keď nadobudne právoplatnosť odsudzujúci rozsudok). Prezumpcia nevinoty teda vyjadruje objektívny stav, podľa ktorého o vine obvineného môže rozhodnúť len súd, pričom jeho rozhodnutie musí vychádzať z vykonaného dokazovania, v rámci ktorého existuje jednoznačný záver, že žalovaný skutok spáchala určitá osoba. Žalobca bol oslobodený spod obžaloby, teda tvrdenie žalovanej je absolútne nedôvodné ba dokonca až navádzajúce pocit, že ona aj napriek oslobodzujúcemu rozsudku pokladá žalobcu osobu, ktorá skutok spáchala.

K priznanej náhrade za nemajetkovú ujmu odvolací súd dopĺňa, že súd náležite odôvodnil ako k priznanej sume dospel a možno sa s uvedenými dôvodmi v celom rozsahu stotožniť.

Správne súd určil aj výšku úroku z omeškania a počiatok, kedy sa žalovaná dostala do omeškania, a to dňom, kedy rozhodla žalovaná (SR) o nepriznaní náhrady žalobcovi, pretože týmto dňom sa dostala o omeškania, ako to správne uviedol súd prvého stupňa.

Rovnako v časti odvolania označenej ako kauzálny nexus žalovaná mylne a zavádzajúco tvrdí, že súd nesprávne neustálil, že existuje kauzálny nexus medzi vznesením obvinenia a skončením služobného

pomeru lebo z obsahu odôvodnenia uvedené nevyplýva ale naopak uvádza, že uvedené následky predstavujúce nemajetkovú ujmu sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (str. 21 posledný ods.), s čím sa odvolací súd stotožňuje a zdôrazňuje, že súd postupoval v súlade so zákonom (§17 ods.4 zák. č. 514/2003 Z. z. platného do 31.12.2012).

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca mal aj v odvolacom konaní plný úspech, preto by mal právo na náhradu jeho trov a to za vyjadrenie k odvolaniu, avšak odmena ani náhrada hotových výdavkov jej zástupcu mu nemohla byť priznaná, lebo vyjadrenie neobsahuje nijaké procesne významné skutočnosti (opakuje sa v ňom iba to, čo už bolo opakovane uvádzané počas konania na súde prvého stupňa), a preto trovy spojené s týmto úkonom nemožno považovať za potrebné na účelné uplatňovanie práva a žalovaná nemala v odvolacom konaní úspech, a tak nemá právo na trovy.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.